

کتاب صبر ہا ترور من فرو شستم
فلک اگر چه خطا کرد کہ جزیرہ حسن
جراحت جگر خستگان چہ سے برسی
ولے نہاند کہ از تن بزولیش اندر
چہ روز بود کہ آمد خیال تو در چشم
ز من کہ عاشق مستم نشان محفل مجوسے
دل رقیب نسوزد ز آہ من چہ کسندم

کہ خوبی تو تر از سم این جفا آموخت
جفا درست و وفا و اریست خطا آموخت
ز غمزه پس کہ این شوخی از کجا آموخت
مقاہم تو کہ بودست کین جفا آموخت
کہ غرق کروم و خود آشنا آموخت
چہ جاسے زر گری آتر کہ کیمیا آموخت
نیتوان سگ و پادشاه و جفا آموخت

غزل ۱۳۳ از دیوان

نیافت خسرو گم گشته خوش دلبا آنگہ
ز گرد نام خطے تو و الفصحی آموخت

غزۃ الکمال شعرا

گیرم کہ نیست پرستش در ماندگان قیمت
خورشید و اریک نظر سے کن کہ برزند
ترکی و بیر زعم ز رہ نیست ماہبت
تو وانی و کسان بجلت باد خون من
آما و گان کہ بر سر کویت شدند خاک
تو آفتاب حسنی و من و شب فراق
پیکان و درون دل مکن ای نید گوزبان
مروم و رین ہوس کہ چو جان در برت گنم

کہ ترا کہ بار سے آگے باشد از منت
گر گشتہ صد ہزار چو ذرات روز منت
میا شد آب ویدہ عشاق چو شنت
بار سے تبار من بود آتر او کرد منت
و امن کشان مرد کہ بگرند و امنت
از تیرگی بخت بد من چہ رو شنت
نے خار باست اٹیکہ بر آید بسوز منت
کہ جانست زندہ ہر تن جان من از منت

غزل ۱۳۴ از دیوان

بہر خدا سے چہ ز نامہ مرمان بچس
خسرو بس است بلبیل نالان بگشت

تمتہ بعض شعرا

<p>کار یا لاسے تو تا یا لا گرفت ہر گرفتار تو دید از بیم جان من گرفتارم لذتے از عشق خویش من نیکو نام بلا سے چون ترا با چنین کز دل سبکسایم بہت چند سوزم وہ کہ روی دل سید</p>	<p>دیر ہمہ ولہا خیالت جا گرفت ہم ترا بہر شفاعت پا گرفت کاہی تو در دل من جا گرفت دیدہ و نال من شید گرفت حق بدستت کردت از ما گرفت کز وہے اندر جانتہ من سو دا گرفت</p>	
<p>غزل ۱۳۱ از دیوان</p>	<p>بیداران را طشت زہر و بیہوش تاکہ این آہ دل اور اگر بہت</p>	<p>عزۃ الکمال شعرہ</p>
<p>گر ترانا زو بد خو سے آئین ست عیشم از بیدار و بلا سے نیست بیروی و میسر و سے از دل کردن من کیاب شد تو بخت مے بمرم گر آب چتے نیست ہر شب از آفتاب چشم بیداری از خیالت بجدہ ماسے ولم</p>	<p>وای بیروں اگر چہ سنگین ست تو کو نیکو میسر وی بلا این ست این چہ شکل خوش و چہ آئین ست کان تک شور نیست شیرین ست خندہ کن کہ وقت سپین ست چشم من آشنای بیرون ست اول شب نماز پیشین ست</p>	
<p>غزل ۱۳۲ از دیوان</p>	<p>کتنے گرتگاہ معذور سے کت جو خسرو ہزار سکین ست</p>	<p>دستا الیچوۃ شعرہ</p>
<p>من و شب از غم کافی من اینست ہمہ شب خون دل تو شمع بیاوش</p>	<p>دل و غم شادمانی من اینست شراب از غموائے من اینست</p>	

<p>مے نالم لشب بیداری بے بر من و کج غم و شبهای تاریک نه بند و چشم من در هر خیالش ز عشقش گاه میرم که ز بیم باز رہا کن تا بمرم زیر پایت</p>	<p>سرو و میهمانی من اینست طرب جانی مناسانی من اینست که شہا پار جانے من اینست طریق زندگانے من اینست که عمر جاودانے من اینست</p>	
<p>غزل ۱۳۴ از دیوان</p>	<p>بس است این قیمت خسرو که کوئی سلام رایگانی من اینست</p>	<p>عزۃ الکمال شعر</p>
<p>مراد تھے دل آزاد بود ست نہک ز دشوخی اندر جان و تو کرد چہ خوش بود ست عقل مصلحت چو یگانہ ہیچکے ہے یا و دار سے شب آمد باز و پرواز چاہے خوشیم بفریادت نخواہم وی و مردم</p>	<p>در دغم بنیم و جان شاد بود ست چراحتما کہ در بنیاد بود ست کہ چندین زمین بلا آزاد بود ست کہ از بیگانگانست یا و بود ست کہ بوی زلف تو باد یا و بود ست کہ جانم ہرہ فریاد بود ست</p>	
<p>غزل ۱۳۸ از دیوان</p>	<p>جفاکش خسرو از دوست پیوست نقیب عاشقان بیدار بود ست</p>	<p>وسط المجرۃ شعر</p>
<p>مراد غ تو پر جان یادگار ست اگر جان میرد و گوردے نیست بصفت عاشقان ہر م کہ گویند شدم بخود کرشمہ کمتر کن</p>	<p>خدایش با و جان چون داغ یار ست تو باقی مان کہ مارا با تو کار ست سکے ہنخواہ باران غار ست کہ من تو باوہ وی ست شکار ست</p>	

<p>زودوق سے کہ از سے پر شتم علامہ آن تمسم کہ نازینے مرا از نداشت خانہ بے تو ہر چند دو چشم را از کویت را بہ خاک</p>	<p>چہ آگہ پارسا کو شیر خوار ست نظر ہم بر چہ ان اندام یار ست ورو باص از جنالت پر نگار ست زیادت کن کہ مزو اسطاز ست</p>	
<p>غزل ۱۳۹ از دیوان</p>	<p>بکویت ز درو شد خسرو آری ہوا ہی نیکیوان تا سازگار ست</p>	<p>بقینتہ شرہ</p>
<p>می نوش کہ دور شا و مانی ست سر بر مکن از شراب کا پیام معشر و ر مشو بیانگ تانے ہر دم کہ بخوشد ملی بر آید ساقی دل مردہ زندہ گردان عشق آمدہ عقل زخت پر بست بیخوابی و عاشقیست کارم</p>	<p>خوش باش کہ گاہ کامرانی ست از تیغ اجل بشرفشانی ست کاوانہ در اسے کاروانی ست سرمایہ حاصل جوانی ست زمان می کہ چو آب زندگانی ست اینم ز کمال کاروانی ست سگ بر وفا پاسبانی ست</p>	
<p>غزل ۱۵۰ از دیوان</p>	<p>خسرو بگزات چند لاسے بانگ پہل از تھی میانی ست</p>	<p>غزۃ الکمال شرہ</p>
<p>کیا ست دل کہ غمت انہان تو اندواست یکام دشمنم از ہجر دوستی کہ زہ کشیدہ خصمان تیغ و مرا خفیے نہ شاع عمر کہ بر باد میرود از دست</p>	<p>بصیر کہ شد و خود را بران تو اندواست ولی بسوی من نا تو ان تو اندواست کہ راست مصلحتی در میان تو اندواست بگر کہ لست گر رطل گران تو اندواست</p>	

چگونه پاس دل دوستان تو اندر داشت حیات باو که او جانی شان تو اندر داشت	ببر و دور و غمخسرم دل که یار من آمد نماند از مده و خورشید نماند زین مرا
--	--

غزل ۱۵۱ از دیوان	عنایتی کن ای بخت بد که خسرو را سرتیاز بران آستان تو اندر داشت	دست المجره شعریه
------------------	--	------------------

هر دم از کوفی نوجز بیدل نرفت عمر بر سر شد بر سوا کے عشق مهر و پیش در دلم مہیان نماند بیر کشیدم تنگ تن را سو سے صبر کاروان بگذشت و محل رفت و دو یاد غرق بحر بحر ان چون کنسم باکے وقتے وصالے و اشتم	ہر کہ در میخانه شد عاقل نرفت وان ہوسن بن جان بجا صل نرفت آفتاب اندر حجاب گل نرفت لاشہ لاغر بود تا منزل نرفت دزدل من یاد آن محفل نرفت کشتی در ویش در ساحل نرفت سالها بگذشت و آن از دل نرفت
---	---

غزل ۱۵۲ از دیوان	شکر کن خسرو بلا سے عشق را ز آنکہ این فصلیت کہ قابل نرفت	تغذیہ شعریہ
------------------	--	-------------

میںے گذشت کہ آن بسوی مانگہ نشت مرا از عارض او دیر شد کہ گل شکفت گذشت و ردل من صد ہزار تیر بلا سیح من چو مرادم ند او جان و ادم کہوترے سو سے او نامہ بیرواد من بر نیت آب مرا چشم وزان بت برو	شبے نرفت کہ بر ما غم و بلا مانگہ نشت چو گلبنے کہ برو بسجکہ صبا مانگہ نشت کہ بیج و ردل آن یاد بر وفا مانگہ نشت دیگ عمر ندانم گذشت با مانگہ نشت بخوا پیش دل من مرغ و در ہوا مانگہ نشت چو آب بختی کمان بروی مانگہ نشت
---	---

غزل ۱۵۳ از دیوان	چه سود ملک سلیمانست خسرو ایمن چو پدید تو گئی جانب سبائکدشت	وسط الحیوة شعره
مراگر شمس آن ترک گلزار کبشت طلب نیکند امروز خون من که مرا باشکار و نهان چون از آن خویشم خوانند هزار بار از آن ترک چهره اش خسرو باد	مرا شکسته آن جعد همچو مار کبشت کمان عشق ز پیکان آید از کبشت نمانیم بر خود خواند و آشکار کبشت که همچو من نه کیسے بلکه صد هزار کبشت	
غزل ۱۵۴ از دیوان	چو با پیچ که در افتد بد نام خسرو را بقید زلفت در افگند و از آرزو کبشت	بقید نیت شعره
مرا سرور هوا سے ناز نیشی ست تخواہم رفت مہرش از دل من پریشان حالتست از یاد زلفش بمجوم جان مشتاقان بران لب تن من خاک رہ شد رنج کن پاسے بیار من توفی را میم چه سود ست	کز و تاراج شد ہر جا کہ دیتی ست اگر چه باننش ہر لحظہ کینی ست بگیتی ہر کجا غلوت شد نشینی ست چو غوغای گس بر انگینی ست ترا ہم زہر با آخر زینے ست کہ در عالم گلے با پاسینی ست	
غزل ۱۵۵ از دیوان	بکینیم گو کیش خسرو کہ ہر دم عیش را در دل خسرو کینی ست	غزۃ الکلال شعره
نیست ولی کاندرو دواع بجای تو نیست دل کہ ز جان خاستست ہر تو مروانہ چشم کئے بکنہ بر شکنی بے سلب	کیست کہ اندر سرش باد ہوا ہی تو نیست با ہمہ مردانگی مرد بجای تو نیست این ہمہ بخت غست ورنہ خطای تو نیست	

ضمیر بامید وصل درون من شسته بود گفتی اگر میجوی نقد حیاتم بهیاست	بجز درون رفت گفت خیر که جای تو نیست گر همه تا محشر است نیم بهای تو نیست
--	--

غزل ۱۵۶ ایضی	خسرو اگر سوختست ز پر و کبر نیست سوخته تر باد ازین گریه برای تو نیست	اسطالیمه شعره
--------------	--	---------------

دستی عیار را نشان لغت سوی جاگرت دستی بده اشاور ماندگان ز هر کس شد در یافتن دل فرویت از غمزه آغاز تو ای ای که گاهی بگو آن چشم خورشید را گر چه ز رحمت آستینها عدلیه بر دلم آخر کنم نظاره از دور با غسل تو گر چند پرواز است جان بکینه لیسرت بگرم و قیامی منم رخت میبزم از دیده که	تانی نمی چسبے کند با دیده ام خاک درت غرقه بهر یک قطره خوی صدول از سهار درت آن برده با ما زوه چون گشت پیداکوهرت در قعر دریا خاک شد از تشنگی نیلوفر ت از بسکه با آنما که دل خوانم منم سب از برت دست امیدم گشت از شاخ سبزه زورت زغبان که دیدم حال خود یارک مجیم و کبرت تویر که تو زیبارخی به زمین نباشد ز لورت
---	--

غزل ۱۵۷ ایضی	کونی بجنده خسرو از آن تو ام گر چه تسکین جان خویش اما چار و ارم باورت	تخته لفظ شعره
--------------	---	---------------

بکس آنجا که می و مشاهد و گلشن آنجا است پیشبای غم چه پرسی و طلب دل آنجا سحر اب نازم من و کویت پس ازین لم شده جان شب تیره و چشم بر خفت لفظی ای دوست که بگریزید بر جان زین بوسه	من هم آنجا که دل سوخته من آنجا است آخر آن سوخته سوخته خرمن آنجا است کعبت و تیکره و کبر و بر همین آنجا است هم بر آن نامم که اینک در روشن آنجا است چون گریزم که کردگان دل دشمن آنجا است
--	---

شب تکنجیدم در جابر که گفت از تو صبا	که منم جان غری و مرا تن آنجا است
غزل ۱۵۸ از دیوان	مانده در ناله هم اندر غم او حسرو و از آنکه ببیل آنجا است و لکین گل دیوسن کینجا است بقیفته شره
هر که کن کن هوش و خود در کار است ایکه بر جان نمی منت با رخو بان تن که در وی نبود با و هوانی مروست اسے مودن که مرا جانب مسیخ خوانی خاصه گو باش سیه رو هم از رسوا سے غاندی سیر کندیش بخون مسخ و منم از بے وار و وریدہ کشه خلق شراب بت پرستم من گمره که تو زاید خواهی	مشنو از وی سخن عشق که او هشار است پای ازین باوید کرد آره که ره پرفا است دل که درو بنود زندگی مروا است کار خود کن که مرا با می شاهد کار است دل کشیدن خط خوش سپر آن شوار است مفسد پیر و خفا هم می چون گلزار است واروی دیدہ من ره خار است انیکه تسلیج بدستم نگر می زمار است
غزل ۱۵۹ از دیوان	خسر و اول افسرده نگیر و دم عشق بست جانے اثر سوز تک کا و کار است وسط الیوة شره
هر شره زان نرگس خور ز تو تاوک فی منت چشمم اربی تو جهان گیر و گیش عیب آنکه چاکه زارم سلیقه از یاد خون تو دوستی ساقیا گرمی حورم تا تو ندانی کان می ست اندان معرض که خود از زنده سوز و مرد عشق عند لیبا نرا عذای روح باشد بوسے گل	کاندرون هر جگر زان غم ناوک و زنی ست خیره دبی دیدہ و آلودہ و تر و امنی ست جان من از تو چه بنیان کا سکار او شمنی ست مردنم را شرت ست و آتشم رار و غمی ست ای بسا مرد خدا کو کتر از منند و زنی ست مخ گشت ست آنکه قانع با چوی با از زنی ست

<p>غزوة الکمال شعرو ۱۰</p>	<p>هر شبی مشرو که کو بد سپنه در کویت بر او نزد و یوار تو سلطان با سبان جو یک طست</p>	<p>غزل ۱۹۰ از دیوان</p>
<p>آرزوی تو تو از گل در میان نرفت رفت بدون از ولم نقش تو از جان نرفت چشم دلم در تو بود گوش بر ایشان نرفت صبح قیامت میدین شب هجران نرفت و دیده که بالای آن سر و خرامان نرفت عاشق بخاره را کار لبامان نرفت ایکه بکامت گم کنی هجران نرفت کن مکن با دشاہ بروه ویران نرفت و دیده قدم ساخته بر سر سکان نرفت</p>	<p>هر که نگد در تو کرد پیش بیستان نرفت تا تو نمودی جمال نقش همه نیکوان خشم لبی ملعنه ز دوست لبی پیدا سبل بلاست رسیدین غم جانان نرفت هر که چون ترس چراغ کور نباشد مدام مستی و بدنامیم عیب نگیرد و از آنکه گر چه جام بلاست نوش کن و شرک گوے عشق با ناکسان زخم نیار و از آنکه گام زده بر حریر کے سپرد این آنگه</p>	
<p>غزوة الکمال شعرو ۹</p>	<p>رفتن مشرو خطاست بر سر کوسے بیار مورچه بهر حیات در ره سلطان نرفت</p>	<p>غزل ۱۹۱ از دیوان</p>
<p>لب شیر نیت را همان دانست هم در آغاز میتوان دانست که مرا نیک لبے زبان دانست مرگ را عمر جاودان دانست بوسه زو مکر و بان دانست ز داغ بر بود استخوان دانست</p>	<p>هر که زوی تو دید جان دانست حسن تو عالمی نخواهد سوخت غمزه تو زمان کشید بمن دل زده بهر تو بیکه تنگ آمد ذقت چه نموده دل بنیال و لبے بگویت تن زار مرا</p>	

<p>کرد بر من دولت بناوانی ترخ کردی بپوسته جانانی</p>	<p>هر چه از جور سبک بران دانست بند بجزیدہ رایگان دانست</p>	
<p>غزل ۱۶۳ از دیوان</p>	<p>پیش ازین غم نبود خسرو را غمم که دانست این زمان دانست</p>	<p>یقیناً شوق</p>
<p>باز آن دلیر دل از ما گرفت دل از بھرت ترک و درو غم نداشت انچه کرد آخر مسلماً نے چه شد بد ہی گفتند وی بشنید ہر بیچ دل نیاز سوز خود بیرون نکند پاک میگردم سرشک آنم محبت سعل اور دلبر سے استناد بود</p>	<p>بار دیگر کرد و کار از سر گرفت جان ز جورش ترک تو اب جور گرفت این چه شد یارب جهان کا گرفت عاقبت گفتی بد اندیش و گرفت عالمی در خاک و خاکستر گرفت آتش اندر آستین تر گرفت خط و کان ز استاد بالائے گرفت</p>	
<p>غزل ۱۶۳ از دیوان</p>	<p>مردمان گویند دل برگیر از تو روی گمراہت نتوان بر گرفت</p>	<p>عزۃ الکمال شوق</p>
<p>یار چون با ماست برود پیش تجمل حسیبت آن بتاندر سینه و سوزان دلم تبدیل وار کشتن خود خواستم از غمزه خویش ز او چون مجالت کیت حجت اندر نشان خلق</p>	<p>یوسف اندر صمد دل برود و درو و نعل حسیبت چون علم تجانبہ شد تجانبہ را تبدیل حسیبت گفت صید اندر اساکن صید را تبدیل حسیبت آخر این چندین بر کشتم تا دلیل حسیبت</p>	
<p>غزل ۱۶۳ از دیوان</p>	<p>ایک خسرو و نصیحت میکنی از بر عشق بند چون می نشنود سبوده قال و قیل حسیبت</p>	<p>وسط الہود شوق</p>

یا رب که این درخت گل از بوستان کسیت
 باز آن سپر که میرود و او از که ام کوست
 از خون نشان تازه همی نمیش بلب
 میگفت می که بر من افساد میکند اشت
 شب ناله ام شنید و بر سید از رقیب
 این سوزش که در دل آرزو رقیب
 اے باو اگر بای سر آورده پیام
 جانا اگر شبیت دهن بر دهن نسیم

وین سینه شکر شکن از قلندر کسیت
 باز این بلا که میرسد از بهر جان کسیت
 تا خود که باز گشته و این خود نشان کسیت
 کا فگار که ویای من این استخوان کسیت
 من شب خفته ام همه شب این فغان کسیت
 داغ کسی است لیک نگویم از آن کسیت
 بارے و گر بگو سر من کز زبان کسیت
 خود را بخواب سازم و این بان کسیت

غزل ۱۶۵ از دیوان

پندار از آنست که شب با سپان کسیت
 خسرو که خواب می نکلند با سپان کسیت

بیشنیقه شده

یا اگر گزشت در تیار بودن هم خوش است
 عزتی که هست باز نزد جانان عیب نیست
 گر چه خفتن خوش بود با دوست در شبهای وصل
 چون سلمان بود میتوانم از دست بتان
 جنگهای او خوش است از آتش راهی بود
 اندک اندک که گهی با یار بودن خوش بود
 گر چه از من شیر مروی نماید اندر کوی عشق
 با خبر بودن خوش است اندر مقام زاهدان

در تکیه سالی بود بی یار بودن هم خوش است
 عاشقان را پیش خوبان خوار بودن هم خوش است
 لیک در شبهای غم سیدار بودن هم خوش است
 چون معان سر سینه ز نار بودن هم خوش است
 از عتاب نماز در آزاد بودن هم خوش است
 در سیر گردوم بسیار بودن هم خوش است
 چون سگان شهری و بازار بودن هم خوش است
 بخیر در خانه خار بودن هم خوش است

خسرو اگر در غمی گنجی تخلص نگاه دوست

غزل ۱۶۹ از دیوان	ہفتسین بابا شغان دیوان ہم خوش است	غزۃ الکمال شرہ
یار ما دل زدوستان برداشت من نخوا ہم کشید ہرچہ کند و سے بہ ستندی بلبت کردار و نواستم جان بعدر پیش ہم در دل او نگر و کار ارچہ چند کردم کہ نالہ تکنت ہم خشم او باسیح کم نخوا ہد شد رفتہ امروز تا نخوا ہد گشت	مہر و برنیہ از میان برداشت کہ دل از و سے نمیتوان برداشت از پی کشتنم کمان برداشت بہر خود رفت و پیش ازان برداشت سگ ز افغان من فغان برداشت در دل مہرم از زبان برداشت دل بیاید مرا از جان برداشت سر نخوا ہم بر آستان برداشت	
غزل ۱۷۰ از دیوان	ترک سو واسے خام کن خسرو کہ وفادارست ازین دکان برداشت	بقیہ نصیہ شرہ
عشق تو بلا سے جان لبندست یک گردش چشم تو بستی بہبودہ بصد میزے تیر تیغ از پے کشتنم چہ حاجت گر من دل گم شدہ نیابم گفتے کہ دعائے صبر میخوان اسے چرخ بلا چہ میفرستے	یک خندہ ازان دہان لبندست غلتہ بہان جہان لبندست آن چاشنی کمان لبندست یک ناز بکن ہان لبندست برہجو تو سے کمان لبندست نام تو برین زبان لبندست بار اعنم آن جوان لبندست	
	اندر تب عنم حبیب خسرو	

	آن نرگس ناتوان لبندست	
<p>کیست کوید که رفتار تو از خویش ز رفت عالمی کشته شد از میر تو وز کیش ز رفت که بدین روز کسی پیش بر بندیش ز رفت بہج و فتنے دل آرا تا نک از پیش ز رفت ایچکا سے مراد دل در پیش ز رفت</p>	<p>رفتی از پیش من و نقش تو از پیش ز رفت تیر مژگان ترا برون و لها کیش است من رسوا شد و خود را کش و مشکین بر قیاس دل بر ہسم چه گزاریم کہ بر باد است ایچکا سے بسوے بندہ نیالی آری سے</p>	<p>رفتی از پیش من و نقش تو از پیش ز رفت تیر مژگان ترا برون و لها کیش است من رسوا شد و خود را کش و مشکین بر قیاس دل بر ہسم چه گزاریم کہ بر باد است ایچکا سے بسوے بندہ نیالی آری سے</p>
<p>عزۃ الکمال شعر،</p>	<p>خسرو اتق بن حسین پس کار خود از آنکه بگرت خون و کارت پس ازین پیش ز رفت</p>	<p>غزل ۱۶۹ از دیوان</p>
<p>کے کو دل و ہر جانان من نیست گنہ بر ویدہ گریبان من نیست کہ در صبر بر عسوان من نیست کہ شعلہ در خور طوفان من نیست کہ بر دہانگان فرمان من نیست بمخندہ گفت کین سچان من نیست</p>	<p>دل کش صبر باشد آن من نیست کیا ہم شد جگر خوننا یزانت ہمہ مضمون دل شہرے فرو خوا تو میوزای دل و گری تو ای چشم نصیحت از خود جستم خرو گفت چو تیرم زد کشید آلودہ خون</p>	<p>دل کش صبر باشد آن من نیست کیا ہم شد جگر خوننا یزانت ہمہ مضمون دل شہرے فرو خوا تو میوزای دل و گری تو ای چشم نصیحت از خود جستم خرو گفت چو تیرم زد کشید آلودہ خون</p>
<p>عزۃ الکمال شعر،</p>	<p>چو دلہا سوخت بر خسرو چه نیکیست کہ گوشش یار بر افغان من نیست</p>	<p>غزل ۱۷۰ از دیوان</p>
<p>اگر جان توان برو ہم زندگیست مرا گفت باز این چه دیوانگیست ستد جان کہ این حق پر وانگیست</p>	<p>تے کز و لم رو بدیوانگیست توم و سے بزنجیر کیوش دست ولم برو بر گوشہ پر وانہ وار</p>	<p>تے کز و لم رو بدیوانگیست توم و سے بزنجیر کیوش دست ولم برو بر گوشہ پر وانہ وار</p>

<p>از ان سو که یارست بیگانگیست که با مردم ویدو، همچنانگیست که بیچاره کشتن نه مردانگیست</p>	<p>در وغم پر از یارگشت و بهنود نگار احیال ترا بدست مرا کشتی آخر ترا کس نگفت</p>
<p>بقیة نضیة شعرا</p>	<p>غزل ۱۴۱ از دیوان شد از مشک خالی تو خسرو و ہلاک چو مرغی که مرگش ز بیدانگیست</p>
<p>افسون ست کہ بر شکر و میدست کان سبزہ خوش کہ بر و میدست بر آئینہ منتہر و میدست از لب کہ خط تو ترو میدست</p>	<p>خطا کز لب آن پسر و میدست بنگر کہ ز آب ویدہ کیست از رنگ رخت سحر دم سرد بر خاست ز آتش رخت دود</p>
<p>تحفة لہمز شعرا</p>	<p>غزل ۱۴۲ از دیوان آخر شکر بیدہ بہ خسرو ز ان لب کہ بنات بر و میدست</p>
<p>مرد از نظارہ تو بی تاب است کز ہاے کز و کان قصاب است گاہ ہنجانہ گاہ ہنوز اب است ہنچو خستہ درون عناب است شمع را میکشم کہ متاب است بہر تعطیلم را کہ محراب است</p>	<p>گل ز در حسارہ تو بی تاب است مژہ ہاے کز و دل آویز است با حنیال تو مردم چشم این دل خستہ غرق خون از تو امشبے کا مدی بجانہ من گر گذاری بہ موسم ابرویت</p>
<p>وسط الجیوة شعرا</p>	<p>غزل ۱۴۳ از دیوان غرق شد ز آشنائیت خسرو ز ان کش از ویدہ تا لب است</p>

<p>آن ترک نازمین که جهانی شکار اوست اندیشه نیست که طلب جان کند ز من با دای فدای زلفت و رخ وقامت دلش آن ناخدا می ترس همه روزه مست ناز دل شد ز دست دسوز ولی ماند و هم خوشم مار از آرزوی بت جان طلب رسید</p>	<p>ولما اسیر سلسله مشکبار اوست اندیشه من از دل تا استوار اوست یک جان من که سوخته هر چهار اوست دیوانه چون همه شب در خمار اوست کین داغ و در و رونه من باو کار اوست ای عبت آنکه هر توله در کنار اوست</p>
---	---

غزل ۱۴۴ از دیوان

خسرو گرت خیال بر پیش زبان در
ز نهارش ستوار نداری که کار اوست

تجنیبه شوره

<p>آنجا است دل من و هم آنجا است خوابش دیدیم و دوشش میبیم آهسته رودای صیبا بران بام از و زخ اگر نشان بر پسند میکش که بر چهار نده هب گفته که دولت خوش است آرے خون میکنی و خیر ند آرے</p>	<p>کان کج کله ملت با لا است کان خواب هنوز در سر ما است کان مست شبانه من آنجا است من گویم خواب نگاه تنها است خونم بر دست و خانه یغما است ده گوته روسے بنده پیدا است بیچاره کبیرک تا شکیب است</p>
--	---

غزل ۱۴۵ از دیوان

جان ده خسرو که اندرین راه
کارے بسخن نئے شود راست

غزوة الکمال شوره

<p>ترک ستم که قصد ایمان داشت خون من چون شراب می نوشید</p>	<p>چشم او میل غارت جان داشت از دلم هم کیاب بر جان داشت</p>
---	--

<p>دیدہ در سے فتانہ دروان در باغ بہشت بکشاوند غنچہ دیدم کہ از نسیم صبا</p>	<p>گوئیہا کاستین مرغان داشت باو گونی کلیہ در صنوان داشت ہمچو من دست در گریبان داشت</p>
<p>غزل ۱۴۱ از دیوان</p>	<p>رازم از پرده بر ملا افتاد چند شاہد نصیر مہربان داشت تختہ ہنر شہ</p>
<p>رخ تو رشتہ زلفت از برای آن آویخت چو کرد پیش رخت گل کہ کلف و شش اورا دلہم جو رشتہ قندیل از آتش زخ خویش روان شدی مرا و اینمان ہمچون ہوی بانگتا بقیامت ہوسے آویزان خندان کشا وہ بدبالتہ تو آب دو چشم دلہم ز دیدہ ہمچون شد بانگ در شرکان</p>	<p>کہ آفتاب بدین رشتہ میتوان آویخت بہست خود بگلوت بہتہ رسیمان آویخت بسوختی و بجزاب ابروان آویخت تا شکار بہستی و در نہان آویخت کسیکہ یک سہروی در اینمان آویخت دو دست مردک دیدہ در عمان آویخت گر نیز کرد ز باران بنا دوان آویخت</p>
<p>غزل ۱۴۲ از دیوان</p>	<p>ز چشم و ابرو او گوشت گیر شو خسرو ز ترک مست خدریہ جو در کمان آویخت غزۃ الکمال شہ</p>
<p>اسے عید رویم آمدہ روی جو نگارت مہ را چہ ولایت کہ کشد شکر اہم آنروز ز تیر کار شد و اثرہ ماہ نقش کرتہ آزا کہ ہے غم نیش آرد در یکدگر آورد و او ابرو سے تو سراپا</p>	<p>قریان شدہ زان عید ہمچون بندہ ہزارت چون یافتہ شد طرہ خورشید سوارت کا مدد براہ ز ماہ خط و اثرہ وارث اندر سر آن ترک نگہ پر ز خادرت بشدار مگر از پیہ تو ہم شدہ پارت</p>

<p>وی خندہ زمان کی حین طوف نمودے</p>	<p>پیغام گل آور و مگر باد بہارت</p>
<p>غزل ۱۴۸ از دیوان</p>	<p>یا آنکہ بمرے پخت خسرو و بیدل یارب کہ چه شہر غسیت لب نوش گوارت</p>
<p>ستمے کرتو کشد مرو ستم نتوان گفت آرزوی تو ز رو سے دگر ان کم نشود ر شکم آید کہ بر ہم نام ز پیش دگر ان تا چہ سر ہای عزیز ان بدرت خاک تہست چون منی باید ما باورش آید غم من غازی از پی دین بر نمئے را سیکشت</p>	<p>نام بیداو تو جز لطف و کرم نتوان گفت حاجت کعبہ بدلوای حرم نتوان گفت و گر انصاف بود پیش تو ہم نتوان گفت وہ کہ آن خاک قدم خاک قدم نتوان گفت تو کہ دیوانہ و مستی تو غم نتوان گفت گفت کرتو بر سر تو کہ ستم نتوان گفت</p>
<p>غزل ۱۴۹ از دیوان</p>	<p>خسرو اگر گشت یار بگو این ستمت عدل خوبان ہمہ پیو وہ ستم نتوان گفت</p>
<p>در یاب کہ جان خراب گشت ست خون جگر آب شد ز عشقت پیش کہ کشایم اینکہ زلفت و اتم کہ ز مسر عارض تست زلف تو سپہ چراست دانی</p>	<p>دل ز آتش غم کباب گشت ست زہرہ نہ کہ گویم آب گشت ست در گردن دل طباب گشت ست اشکم کہ چو لعل ناب گشت ست بسیار در آفتاب گشت ست</p>
<p>غزل ۱۵۰ از دیوان</p>	<p>یک رہ گذرے سیا و بنگر خسرو کہ چہاں خراب گشت ست</p>
<p>عشق با جان ہم از سینہ برون خواہد رفت</p>	<p>تا ندانی کہ تبوئید و فسون خواہد رفت</p>

بتیغیہ شعر

تختہ لہذا شعر

غزۃ الکمال شعر

<p>دل گرفتار و جگر خسته تن زار هنوز چند پویم بدرت ده که من دل شدہ را باتوام دیدہ بر افکنند چو تو بر گشتی چند خوننا بہ خورم سحک پس از دیدہ من</p>	<p>نیم جانے کہ بجا بود کنون خواہد رفت جان درآمد شدہ کوی تو برون خواہد رفت تا میان من او بار چہ خون خواہد رفت یار آں سلسلہ عالیہ کون خواہد رفت</p>
--	---

غزل ۱۰۱ از دیوان	چند گوی کہ فراموش کن اورا خسر آخر آن روی نکو از دل چہ خواہد رفت
------------------	--

<p>اثرے مانند باقی زمن اندر آرزویت ہمہ روز گرد کویت ہمہ شب بر آستانت پس ازین بدیدہ خواہم لطواعت کویت آمد یوقا کہ در بندیری کہ من ازین وفایت خرد و ضمیر و ہوش و دل جان چشم من شد من اگر نیتوانم حق خدمتی زیادت زسیم جان فرایت دل مرده زندہ کردو تہن چو تار مویم نیسے تو یک جہان غم</p>	<p>چکنم جو سیر دیدن نتوان رخ نکویت غرضے جزین نزارم نظر می کہم برویت کہ بسو و تا بزانو قدمم حسبت و جویت دل خون گرفتہ کردم خورش سگان کویت زہد خیال خالی بجز از خیال رویت کم از آنکہ جان شیرین بدیم و آرزویت زکدام با ای گل کہ چنین خوشست بویت نہم بیچ خالے دو جہان تبار بویت</p>
---	--

غزل ۱۰۲ از دیوان	پس ازین چہ سو و از اتم کہ ز حال خود گوی کہ فسانہ گشت خسر و جہان گفتگویت
------------------	--

<p>بامست آمدش نازکنان از جایست دل سبک میشودم دوش مگر غائب بود باز دیوانہ و لم سلسلہ صبر کہست</p>	<p>وان کی کار دوران کنج و بان از جایست این مان در سرش اسن خواب گران از جایست آب چشم چہ راست دو ان از جایست</p>
--	--

من ز تو صبر نزارم تو نگو میدانی
چند خونابه من بینی و نواوان کردی
یاربت هیچ گله نشکند اسه باو از آنکه

ایمن همه ناز تو ایجان جهان از جایست
اشک من آهرا از تکیه روان از جایست
با تو امر و ز نسیم است که آن از جایست

غزل ۱۰۳ از دیوان

خود که غم که پیشه غم خود را حسرو
نماست آخر شب در ورزش زبان از جایست

تمنه امیر خسرو

ساقی قیامی ده که امروزم سر دیوانگیست
من بر غمت جانم تو رحمت آری بر غم
راهه اتو بند خود بر من مکن صنایع لذات که
قصه با در خوانم هر شب از نیت خویش
بسکه در زنجیر خوابم مسلسل شد سخن
شیرینی چشیده است از بسوز و باک نیست
طعمهای و نهمان ششاق ز دور است
نیست آن مردانگی کار غزاکا فرگشته
خسرو سلطان عشق آری کشیداری خواه

دور بر کردان که مرگم از تنهی بیانگیست
ایین عنایت در میان وستان بیانگیست
عشق من ز اهل نخواهد شد که دیوانگیست
ایشه بیداری من از در از اینانگیست
هر غزل از خانه من دفتر دیوانگیست
لذت از آتش گرفتن در سب بر دیوانگیست
نام جوانی گویای عاشقان زانگیست
وصفت عشاق خود را کش که این دیوانگیست
ز آنکه مغرور است عقل و صبر ایروانگیست

غزل ۱۰۴ از دیوان

روایت الدال

وسط المیوه شمر

تا غمزه خور ز تو قصد دل کرد
در خواب نه بنیدرخ آرام و گریه
چون نیست و لم زان نیت رسته با لای
چندین حکمتی جور و جفا بر من سکین

بیاپره و لم راهت تیسر بلا کرد
هر دل که طمع در طلب وصل شمار کرد
دل صلحیت خویش بلطف تو را کرد
بایار و فادار کس جور و جفا کرد

دیروز چون شکر وصال تو گفتم برگز بجان نیک مبینا و زنده بینه	امروز مرا سوز فراق تو مژگن کرد آنکس که مرا از تو بنام جدا کرد	
غزل ۱۵۵ از دیوان	با جان و دل خسرو بیچاره مسکین همچو آن تو امی و دست چاکم که چها کرد	دسالمیوة شره
جان ندای سپران که نکور و باشند خود بخو بان پر بچهره همین کار آید چه کند آهو مسکین که تنگ جان ندید عاشقان در روش عشق مسلمان نشسته	راحت باست جفاشان چو جفا چو باشند که شکاره و مردم کش و بد خو باشند شهراران که بد نیال آهو باشند گرنه در سوختن خویش چو مهند و باشند	
غزل ۱۵۶ از دیوان	صفت عذرة چادوی تو کرون تازند شاعرانی که چو خسرو همه چادو باشند	بتیغیه شره
دسته دل ما از آن ما بود بیگانه چنان شد آن دل از ما صد شکر که هم کوی او ماند وی دید مرا و ز لبتم لبیک	و اندر دل پارہم وفا بود گوئی تو که سالسا جدا بود آن دل که ز من هست از جا بود تا دیده که کرد آن بلا بود	
غزل ۱۵۷ از دیوان	خسرو که در و کم است کوی افسانه دوست بد وفا بود	عذرة الکمال شره
مشرق تو هرگز ز سر نرود گر بر آید ز دوریت صصال صبر من ز وقت تا عدم برسد	وز دل این آرزو بدر نرود هم خیال تو از غم نرود کز پیاسے تو پیشتر نرود	

<p>بوسہ وہ کہ تشنگی شراب آنکہ اور لب تو میری کر و چہ کسبم و دولت نمی گنشم گر سر از عشق میسر و دگر و</p>	<p>ہرگز از شربتے دگر نرود آرزو سے و سے از شکر نرود زانکہ در رنگ مویں در نرود لیک باید کہ در و سر نرود</p>	
<p>غزل ۱۸۸ از دیوان</p>	<p>خسرو اچان لبشوق بخش کہ مرد اندازین راہ بے نطنر نرود</p>	<p>بقیہ شعر،</p>
<p>بلک فتنہ تاز لفس علم شد فرشتہ گر گناہ من نوشکتے ز خاموشی بخوابے کشت مارا نشین یکدم کہ ماندیم عمر سے تے دیدی مرا از نیک دیدن</p>	<p>ز جاننا عارض اور احشم شد چو خطش دید مرفوع العلم شد دو علت سیر جان ماہم شد گرفتار سے کہ عمر او دوم شد بیخ از قدر تو زین قدر کم شد</p>	
<p>غزل ۱۸۹ از دیوان</p>	<p>کے بدر و ز کے خسرو شناسد کہ در ماندہ شبہای غم شد</p>	<p>عزۃ الکمال شعر</p>
<p>بنگام گل ست با وہ باید گر غنیمت کرہ در ایر و افکنند ساقی بر خیسر و یار بنشان جان ست پیالہ اہل دل را و آنگاہ حرفت سادہ وست</p>	<p>ساقی و حرفت سادہ باید پیشانی گل کشا وہ باید کین شیشہ و آن ستا و باید جانے کہ بخت نسا وہ باید در جنگ من اوفتادہ باید</p>	
<p>خسرو ز بتان کرشمہ بدبیت</p>		

غزل ۱۹۰ از دیوان	مستوفی خود مراد و باید تنگدینم شوم
باز با خوشی کے ہم مجلس خواہم دید زان بودا کے وہ کہ بید ان گوئی بود او اگر آید و گرنہ چو مرانیست قرار مردمان روش بہ منید و مر اوقات آشکارا ہم در اندم کہ نخواہد کشتن گر کشد باری ازین چو رشیدن بر ہم	یا نگاہی بسوی خوشی تنگدینم دید ہم برین چشم دگر بار منش خواہم دید من ہمین مشتہدہ اندیش خواہم دید من ہمان زلف شکن شکنش خواہم دید من ہمانی رخ چون سمنش خواہم دید سو ختم چند چنین ختم کنش خواہم دید

غزل ۱۹۱ از دیوان	یار باین خسرو ازین جو رہی خواہد رہت چند رسوا شدہ مرد و زنش خواہم دید
تا تو در سینہ جان کے گنجد تنگی وار و این دلم کہ درد آنچنانے نشست اندر ول می نہ گنجے تو در میاں جان تا تو از غم ز عشق و بیج علاج غم تو آشکار خواہم کرو عشق و در سر فرو و عقل زیت	تو درونی از ان کے گنجد جز تو کس ایوان کے گنجد کہ نفس ہمدان کے گنجد لیک جان در میان نمی گنجد و در من تا تو ان کے گنجد چہ کنم در نہان کے گنجد کین و در یک مکان نمی گنجد

غزل ۱۹۲ از دیوان	تا کہ خسرو زبان کشا و از تو سمنش در جان کے گنجد
چشم او چون تیر مرغان در کشد	ماہ در گردون سپر در کشد

در علم تیرش ترازو سے شود
چون رسن بازی کند زلفین او
راست گوی مژدم چشم مراحت
دل کس هم بر آتش رویش کباب
مست گردد ترکس غلطان او

وز ورون سپندر جانز بر کشد
گردن خورشید در چنبر کشد
چون قیاس آب گون در بر کشد
چون لب میگون اوساغز کشد
وز مرده بر جان من خنجر کشد

غزل ۱۹۳ دیوان

خسرو از ابرو سے اوساز و کمان
پس پیش خسرو کشور کشد

آزاد سر و کاری با چو تو نگار افتد
افتد چو تو بر خیزی در پای تو صد عاشق
شکایت دلی کور اباروی تو افتد جوش
جان خاک شود از غم کز زلف تو دامان
صد گریه کند مردم تا تو بکنار آئی
از نادک شرکانت افغان تکم هرگز

سر پیش تو در بازو کار بکار افتد
زین جمله پر خیزد با آنکه هزار افتد
بس طرقت بود شکے گر بر سر ما افتد
گل خشک شود و بر جا کز باد و بیمار افتد
صد موج زنده دریا تا در بکنار افتد
که گو گذر مردم هم بر سر ما افتد

غزل ۱۹۴ دیوان

القصیدہ آوردی گروی ز دل خسرو
هم دیدم نینجا به کش با تو عبا افتد

تا ز خون بختن آن غمزه ندامت نکند
انچه بر بگیند مان میکند آن روی چو ماه
که کند فرق ز در حساره تو با خورشید
خون ما بر تو و بیرون بر و از خنده لبست

کس بر او غم او ذکر سلامت نکند
با کنگار آن خورشید قیامت نکند
خط شبگون اگر از مشک علامت نکند
کس بتنگ شکرش تر غرامت نکند

غزل اکنال شوه

<p>غزل ۱۹۵ از دیوان</p>	<p>باتو خواہم کہ کند و خسرو مسکین تقریر حال خود را ولے از بیم بیانت نکند</p>	<p>تختہ الصخر شہ</p>
<p>از شہینگان چون ماسر باز برون نام یکبار ترادیدم جان شد و باز آمد تو حال وطم پرسی من از رخ تو حیران گفتے کہ شدم رسوا سہلست یک پوس دیوانہ خواب از اغیار نگیر و کس خط تو معاذ اللہ حقاً کہ عجب دارم</p>	<p>از سیر ان جو تو طست از برون نام از دیدہ مشو کیسوتا با از برون نام خواہم کہ سخن گویم آواز برون نام بر بندہ ہاتم را تا از برون نام تا در قدم اول جانبا از برون نام کہ جان من مسکین ز اغا از برون نام</p>	<p>از سبکہ فراوان شد وستان گمش خسرو بقینہ شہ</p>
<p>غزل ۱۹۶ از دیوان</p> <p>باز ترک ست من آہنگ بازی میکند زلت اورا سر عالم ہوتی بستہ شد از خیالش ماندہ ام شرمندہ کاندر چشم من بز اشارت نیست سوا لعل تو مارا ز دور</p>	<p>نالہ ہم از وزین پس تا سا از برون نام کس نہ دست نہ ترک من طرازی میکند بندوی ابین کز نیاں ترک بازی میکند کہ گیمی آید و مردم نوازی میکند ہمچو انگشتے کہ بر حلو اورا بازی میکند</p>	<p>از سبکہ فراوان شد وستان گمش خسرو بقینہ شہ</p>
<p>غزل ۱۹۷ از دیوان</p>	<p>سیر و در خون خسرو آن منم و مشکین پس با چشم تر دامن نمازی میکند</p>	<p>وسلا الیمو شہ</p>
<p>چو نقش چشم تو ام در دل خرم کردو ترا بیدہ کشم لیک غیر تم کبشد کجا سلامت دلما بکوسے تو جانے</p>	<p>مرافس بدل خستہ تیغ کین کردو کہ با تو مرد ہک دیدہ ہمیشہ کردو کہ صد ہزار بلا کرد و عفتل دین کردو</p>	<p>وسلا الیمو شہ</p>

<p>چو پر سیم غم شبیها که چون شود تار و قبول تو نشود قطره های خون از چشم خیال بوسه که میگردد و دم لبین مرا شبی که خواهم دل را بسک کنم با خوش</p>	<p>تمام شب بیدم چو تو تا زمین گردد اگر چه جلوه ورد و عمل را استین گردد کجاست سخت که اندر دولت چنین گردد غم آید و بیدلم کوه آهستین گردد</p>
--	---

غزل - ۱۹ از دیوان

شدست خاک بگویت هزار چون خسرو
 بدان خیال که یای تو بر زمین گردد

عزّة الکمال شکره

<p>چشمست گم از غمزه بسیار نخواهد گر تیغ زنی بر تن و ریز زنی بر جان عشقت ز پے کشتن مروان بکار آید بر ما چو فتد تا بے آخر چه شوکے رنج</p>	<p>این دل ز خراش و بجای نخواهد شد ناگاه رو و جانم تیار نخواهد شد شادوم که غمت باری بیکار نخواهد شد مستاب ز افتادن افکار نخواهد شد</p>
--	--

غزل - ۱۹۹ از دیوان

خونخواره بود عاشق خسرو چنین باوه
 مستی که تا مشربش یار نخواهد شد

عزّة الکمال شکره

<p>چون طره نو سلسله بر یا سین بند هر بوی خوش که باو زلفت بر و باغ دیوانه لطافت اندام تست آب در بوسه لب ترش کنی و جان بدوست</p>	<p>خوشید پیش روی تو سر بر زمین بند اندر قبای عشق ز تنگ آستین بند مانا که باو سلسله بر آب ازین بند زان جانشنی سر که در انگبین بند</p>
---	---

غزل - ۲۰۰ از دیوان

چشمست لعزّه خسرو اگر گشت گویش
 خلقی چه جرم بند و بران تا زمین بند

عزّة الکمال شکره

<p>نورفت وز تو نامه بین نرسد</p>	<p>چگونه قصه و در دم پر و وزن نرسد</p>
----------------------------------	--